

Haitalliset vieraslajit

19.10.2023

Miia Korhonen
Luontoturva ky
www.luontoturva.fi

www.vieraslajit.fi

Vieraslajilaki ja –asetus määrittelee haitalliseksi luokitellut lajit ja toimenpiteet mitä kiinteistönomistajan täytyy tehdä

EU:n vierasluettelon tai **kansalliseen vieraslajiluettelon** kuuluvaa haitalliseksi säädettyä vieraslajia ei saa tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta. Lajia ei saa kasvattaa eikä myydä tai markkinoida. Lajin päästäminen ympäristöön on kielletty.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista

Mitään vieraslajia ei saa päästää leviämään luontoon

- Mitään vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön (vieraslajien riskienhallintalain ympäristöön päästämisen kieltö 3 §)
- <https://vieraslajit.fi/info/i-783>

Vieraskasvien tunnistaminen

- Haitallisiksi luokiteltujen vieraskasvien lisäksi tunnistettaisiin myös herkästi leviävät lajit
- Tiedosta kasvin leviämisen tavat, miten estetään leviäminen, torjuntatavat ja torjunta-aika kasvikohtaisesti
- Leviämisen väylät
- Muistetaan ajatus, että mikään vieraskasvi ei saa levitä luontoon

VIERASLAJIEN LEVIÄMISEN VÄYLÄT

- Ihminen
- Työkoneet
- Piennarniitot
- Maa-ainesten käsittely
- Eläimet
- Virtaava vesi
- Puutarhajäte
- Kasvien käytön huomiot, tutustutaan käytettävään kasviin

Jättipalsami

Kömealupiini

Jättiputki

Kurtturuusu

Röyhytatar

© Miia Karhonen Luontaturva.fi

© Miia Karhonen Luontaturva.fi

© Miia Karhonen Luontaturva.fi

© Miia Karhonen Luontaturva.fi

Kanadanpiisku
Isopiisku, korkeapiisku

© Miia Korhonen Luontoturva.fi

© Miia Korhonen Luontoturva.fi

Viitapihlaja-angervo

Japanintatar metsäalueella

Kuva 1.6.2020

Kuva 26.7.2020

©Miiia Korhonen Luontoturva.fi

Jättipalsami

Jättiputki

Siementen
leviäminen

Jättiputki

Torjuntatavat

- Koneellisesti murskaamalla + siima, torjuttu jättipalsamia, komealupiinia, kurtturuusua

Torjuntatavat

- **Valitaan kasvikohtaisesti**
- Niittäminen (koneellisesti, viikate, siima, raivaussaha, ruohonleikkuri)
- Kasvustojen murskaus
- Kitkeminen
- Kukintojen poisto
- Peittäminen
- Kaivaminen
- Kemiallinen torjunta
- Laiduntaminen
- Metsittäminen?

Leviämisen väylät

- Siementen leviäminen koneiden, ihmisten, maansiirtojen mukana
- Rakentaminen
- Omien toimien miettiminen

Mitkä kasvilajit voivat tulevaisuudessa olla ongelmallisia viljelyssä?

Rikkakananhirssi

(MT 20.9.23 rikkakananhirssin rinnalla hukkakaura on lasten leikkiä)

- Rikkakananhirssi ja lännenkananhirssi. Tunnistaminen voi olla haastavaa. Reagoivat joihinkin torjunta-aineisiin eri tavoin
- Käyttää maasta runsaasti typpeä
- Erittää yhdisteitä, jotka vaikeuttavat muiden kasvien kasvua (allelopatia)
- Tullut Suomeen siementen, rehujen, taimien mukana. Edelleen kasvi voi levitä eläinten, ihmisten, koneiden, maansiirtojen mukana
- Leviää siemenestä, yhdessä kasvissa voi olla 80 000 siementä
- Yksivuotinen kasvi, mutta siemenpankki pitkäikäinen
- Levinnyt jo Pohjois-Karjalan korkeudelle
- <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.40656>

Ruokaviraston siementarkastus antaa tarvittaessa tunnistusapua joko lähetetyistä kasvinäytteistä taikka kuvista.

<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/kasvintuotanto/uutiset/kananhirssi-ja-pantaheina-yleistymassa-rikkakasveina/>

Kuva: www.ruokavirasto.fi

- 2018 kasvinsuojelupäivät esitys Matti Erkamo, uudet ja lisääntyneet rikkakasvit (rikkapuntarpää, kananhirssi, pantaheinät, viherrevonhätä, mustakoiso, hietakattara, marunatuoksukki)
- <https://1590883.167.directo.fi/@Bin/bac5574a88aecb908ad7b2bced16ecb9/1697354282/application/pdf/330174/Uudet%20ja%20lis%c3%a4%c3%a4ntyv%c3%a4t%20rikkakasvit.pdf>

Akaan taajametsien vieraskasvisto (2014)

- Taajametsistä löydettyjä lajeja: alppiröyhy- ja suomenröyhytatar, isotuomipihlaja, piparjuuri, syysasteri, karhunköynnös, siperianhernepensas, vuorikaunokki, kanukka, aitaorapihlaja, kuunlilja, keltapeippi, suikeroalpi, tarha-alpi, etelänruttojuuri, punalehtiruusu, tuoksuvatukka, terttuselja, erilaisia angervoja...
- https://vieras-cms.laji.fi/wp-content/uploads/2020/12/Vieraslajikasvisto_Akaa_small.pdf

Palsamipihta, siperianpihta

JÄ LOPUKSI
TUNNISTATKO
NÄMÄ LAJIT?

Kiitos!

Miia Korhonen

050-9117782

miia.korhonen@luontoturva.com

www.luontoturva.fi

